

Súd: Krajský súd Bratislava
Spisová značka: 11C/1/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1020200173
Dátum vydania rozhodnutia: 30. 09. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Monika Školníková
ECLI: ECLI:SK:KSBA:2021:1020200173.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Bratislave v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Moniky Školníkovej a členiek senátu JUDr. Andrey Sedlačkovej a JUDr. Marty Šašinkovej v spore žalobcu: Občianske združenie na pomoc spotrebiteľom a ľuďom v núdzi, 044 71 Cestice 118, IČO: 50 326 147, zastúpeného advokátom JUDr. Petrom Reblánom, Cestice 118, 044 71 Cestice proti žalovanému: 365.bank, a.s., Dvořákovo nábrežie 4, 811 02 Bratislava, IČO: 31 340 890, zastúpenému Advokátska kancelária RELEVANS s. r. o., Dvořákovo nábrežie 8A, 811 02 Bratislava, IČO: 47 232 471, substitučné zastúpenie ATTORNEYS GROUP s.r.o., Kláry Jarunkovej 2, 974 01 Banská Bystrica, IČO: 36 863 998 o určenie nekalej obchodnej praktiky v konaní o abstraktnej kontrole v spotrebiteľských veciach takto

rozhodol:

I. Súd u r č u j e, že obchodná praktika žalovaného 365.bank, a.s., so sídlom Dvořákovo nábrežie 4, Bratislava 811 02, IČO: 31 340 890, zapísaného v Obchodnom registri Okresného súdu Bratislava I, oddiel: Sa, vložka číslo: 501/B, ktorou tento pri uplatnení práva spotrebiteľa podľa § 18 ods. 2 zákona č. 90/2016 Z.z. o úveroch na bývanie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov v zákonnej lehote čo i len sčasti neumožní spotrebiteľovi bez poplatku, bez sankcie alebo bez náhrady nákladov zaplatiť predčasnú splátku úveru na bývanie vo výške nepresahujúcej 20% istiny úveru na bývanie, prípadne spotrebiteľa inak obmedzí pri jej zaplatení tým, že na tento účel použije alebo určí iný výpočtový základ, respektíve sumu takejto predčasnej splátky vyčíslí z iného výpočtového základu, než z celkovej sumy istiny úveru na bývanie poskytnutej spotrebiteľovi, najmä ak takéto určenie alebo vyčíslenie vychádza zo „zostatku istiny úveru na bývanie, zostatku dlhu, zostatku úveru na bývanie, zostatku aktuálnej istiny úveru na bývanie“ alebo z obdobného výpočtového základu, ktorý je znížený o splátky úveru na bývanie, je nekaloú obchodnou praktikou, ktorej používanie súd žalovanému zakazuje.

II. V zostávajúcej časti súd žalobu z a m i e t a .

III. Súd p r i z n á v a žalobcovi voči žalovanému nárok na náhradu trov konania vo výške 100%.

o d ô v o d n e n i e :

1. Žalobou doručenou súdu dňa 2.2.2020 elektronicky s autorizáciou podľa osobitného predpisu sa žalobca navrhovaným výrokom I. domáhal, aby určil, že obchodná praktika žalovaného, ktorou tento pri uplatnení práva spotrebiteľa podľa § 18 ods. 2 zákona č. 90/2016 Z.z. o úveroch na bývanie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov v zákonnej lehote čo i len sčasti neumožní spotrebiteľovi bez poplatku, bez sankcie alebo bez náhrady nákladov zaplatiť predčasnú splátku úveru na bývanie vo výške nepresahujúcej 20% istiny úveru na bývanie, prípadne spotrebiteľa inak obmedzí pri jej zaplatení tým, že na tento účel použije alebo určí iný výpočtový základ, respektíve sumu takejto predčasnej splátky vyčíslí z iného výpočtového základu, než z celkovej sumy istiny úveru na bývanie poskytnutej spotrebiteľovi, najmä ak takéto určenie alebo vyčíslenie vychádza zo „zostatku istiny úveru na bývanie, zostatku dlhu, zostatku úveru na bývanie, zostatku aktuálnej istiny úveru na bývanie“ alebo

z obdobného výpočtového základu, ktorý je znížený o splátky úveru na bývanie, je nekalou obchodnou praktickou, ktorej používanie súd žalovanému zakazuje a navrhovaným výrokom II. sa žalobca domáhal, aby súd rozhodol, že žalobca je oprávnený po právoplatnosti rozsudku v mene a na náklady žalovaného zabezpečiť zverejnenie tohto rozsudku Tlačovou agentúrou Slovenskej republiky so spracovaním ako originálnu textovú službu prostredníctvom jej servisu a webových portálov.

2. Žalobca ako prostriedky procesného útoku v predmetnom konaní uplatnil skutkové tvrdenia obsiahnuté v žalobe, v písomnom vyjadrení - replike zo dňa 6.6.2020, v písomných podaniach zo dňa 17.7.2020 a zo dňa 31.8.2021, ako aj listinné dôkazy pripojené k žalobe, a to výpis z registra občianskych združení vedeného Ministerstvom vnútra Slovenskej republiky, Predzmluvné informácie žalovaného o postupe poskytovania úveru na bývanie, dokument žalovaného nadpísaný ako „Sprievodca podmienkami k čerpaniu úveru na bývanie od Poštovej banky“, Všeobecné obchodné podmienky žalovaného (ďalej len „VOP“), žalovaným vypracované Obchodné podmienky pre úvery na bývanie (ďalej len „OPÚB“), Sadzobník poplatkov pre fyzické osoby - predávané produkty s platnosťou od 10.10.2019 a s účinnosťou od 1.11.2019, Sadzobník poplatkov pre fyzické osoby - predávané produkty s platnosťou od 1.1.2020 a s účinnosťou od 1.3.2020, Oznámenie žalovaného o úrokových sadzbách pre predávané produkty - fyzické osoby 01/2020, Oznámenie žalovaného o úrokových sadzbách pre predávané produkty - fyzické osoby 03/2020, Oznámenie žalovaného o úrokových sadzbách produktov, ktoré sa nepredávajú - fyzické osoby 01/2020, Oznámenie žalovaného o úrokových sadzbách produktov, ktoré sa nepredávajú - fyzické osoby 02/2020, zoznam samostatných finančných agentov v sektore poskytovania úverov, úverov na bývanie a spotrebiteľských úverov vedený Národnou bankou Slovenska, žiadosť právneho zástupcu žalobcu zo dňa 9.7.2018 o stanovisko k uplatneniu § 18 ods. 2 ZÚB adresovaná elektronicky Národnej banke Slovenska a následná odpoveď Národnej banky Slovenska zo dňa 20.7.2018.

3. Žalovaný navrhol, aby súd žalobu zamietol, pričom ako prostriedky procesnej obrany žalovaný v danom konaní uplatnil skutkové tvrdenia obsiahnuté v písomnom vyjadrení k žalobe zo dňa 4.5.2020 a v písomnom vyjadrení - duplike zo dňa 16.7.2020. Žalovaný ku svojim podaniam nepripojil žiadne listinné dôkazy.

4. Žalobca v žalobe s poukazom na § 302 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“) uviedol, že je právnickou osobou založenou/zriadenou na ochranu spotrebiteľa, čo vyplýva z jeho Stanov zo dňa 26.4.2016, ako aj z „oblasti činnosti“ žalobcu evidovanej v príslušnom registri MV SR, kde je vymedzená spotrebiteľská oblasť činnosti žalobcu, v dôsledku čoho je daná jeho aktívna legitímácia v danom spore. V tejto súvislosti žalobca poukázal aj na ustanovenia § 1 ods. 1, § 3 ods. 4, § 2 ods. 5 druhá veta, § 25 ods. 1 písm. a) zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov (ďalej len „ZoOS“), ako aj na zákon č. 747/2004 Z.z. o dohľade nad finančným trhom a o zmene a doplnení niektorých zákonov, ktorý činnosť spotrebiteľských združení na finančnom trhu nijako neobmedzuje, práve naopak, napr. v § 1 ods. 3 písm. c) oprávňuje spotrebiteľské združenia robiť podania, ktoré v rámci dohľadu nad finančným trhom vybavuje Národná banka Slovenska, a to ako súčasť výkonu ochrany finančných spotrebiteľov. Žalobca má za to, že jeho aktívnu legitímáciu potvrdzuje aj bod 16. Predzmluvných informácií o postupe poskytovania úveru na bývanie, zverejnených na oficiálnej webovej stránke žalovaného. Vo vzťahu k pasívnej legitímácii žalovaného žalobca v žalobe poukázal na § 2 ods. 1 písm. a) zákona č. 90/2016 Z.z. o úveroch na bývanie a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „ZÚB“), v zmysle ktorého žalovaný ako banka, ktorá má bankové povolenie Národnej banky Slovenska podľa zákona o bankách a ktorá v rámci svojej podnikateľskej činnosti poskytuje alebo sľubuje úver na bývanie, je pri úveroch na bývanie veriteľom s tým, že s ohľadom na § 29 ods. 1 ZÚB možno žalovaného ako veriteľa súčasne označiť za dodávateľa podľa § 52 ods. 3 Občianskeho zákonníka a aj podľa § 302 CSP. Podľa zápisu v obchodnom registri sú predmetom činnosti žalovaného a súčasne predmetom jeho podnikania bankové činnosti, medzi ktoré patrí i poskytovanie úverov, ako aj vykonávanie finančného sprostredkovania podľa osobitného predpisu ako samostatný finančný agent v sektore poskytovania úverov, úverov na bývanie a spotrebiteľských úverov.

5. V časti žaloby týkajúcej sa opisu rozhodujúcich skutočností žalobca poukázal na úvodný bod č. 66 Smernice 2014/17/EÚ, v zmysle ktorého schopnosť spotrebiteľa splatiť úver pred uplynutím platnosti zmluvy o úvere môže zohrávať dôležitú úlohu pri podpore hospodárskej súťaže v rámci vnútorného trhu a voľného pohybu občanov EÚ, ako aj pri podpore poskytnutia flexibility počas trvania zmluvy o úvere

potrebnej na podporu finančnej stability. Medzi vnútroštátnymi zásadami a podmienkami, za akých sú spotrebiteľia schopní splatiť svoj úver a podmienkami, za akých sa takéto predčasné splatenie môže uskutočniť, však existujú značné rozdiely. Aj keď sa uznáva rozmanitosť mechanizmov financovania hypotekárnych úverov a škály dostupných produktov, je potrebné zabezpečiť určité normy na úrovni EÚ, pokiaľ ide o predčasné splatenie úveru, s cieľom zabezpečiť pre spotrebiteľov možnosť splniť svoje povinnosti pred uplynutím lehoty dohodnutej v zmluve o úvere a dôvere, aby mali možnosť porovnať ponuky s cieľom ľahšie vybrať najlepšie produkty na uspokojenie svojich potrieb. Členské štáty by preto mali za nimi vymedzených podmienok na uplatnenie tohto práva zabezpečiť, aby spotrebiteľia mali právo na predčasné splatenie úveru. V zmysle čl. 13 ods. 1 písm. k) Smernice 2014/17/EÚ sú členské štáty povinné zabezpečiť, aby veritelia trvale zverejňovali (na papieri/inom trvalom nosiči/v elektronickej podobe) jednoznačné a zrozumiteľné všeobecné informácie o zmluvách o úvere, ktoré vždy obsahujú aj opis podmienok priamo súvisiacich s predčasným splatením. Samotné predčasné splatenie úveru následne upravuje čl. 25 Smernice 2014/17/EÚ, podľa ktorého musia členské štáty zabezpečiť, aby mal spotrebiteľ právo splniť úplne alebo čiastočne svoje povinnosti vyplývajúce zo zmluvy o úvere pred uplynutím jej platnosti, čo má byť spojené so znížením celkových nákladov spojených s úverom (tvorené úrokmi a nákladmi na zostávajúcu dobu trvania zmluvy). Členské štáty môžu ustanoviť, že predčasné splatenie úveru na bývanie podlieha určitým podmienkam (napr. časovým obmedzeniam uplatnenia práva, rozdielnemu zaobchádzaniu v závislosti od typu úrokovej sadzby úveru/okamihu uplatnenia práva, alebo obmedzeniam pokiaľ ide o okolnosti, za ktorých sa môže právo uplatniť). Členské štáty môžu tiež ustanoviť právo veriteľa na spravodlivú a objektívnu náhradu, neprekračujúcu finančnú stratu veriteľa, ak je odôvodnená (napr. nákladov priamo spojených s predčasným splatením úveru), avšak veriteľ nemôže spotrebiteľovi uložiť pokutu. Členské štáty môžu takúto náhradu obmedziť. Ak chce spotrebiteľ splniť svoje povinnosti vyplývajúce zo zmluvy o úvere pred uplynutím platnosti zmluvy, veriteľ je povinný poskytnúť mu po prijatí žiadosti bezodkladne na papieri alebo na inom trvalom nosiči informácie potrebné na posúdenie tejto možnosti (vždy sa v nich kvantifikujú dôsledky, ktoré pre spotrebiteľa vyplývajú zo splnenia jeho povinností pred uplynutím platnosti zmluvy o úvere a uvedú sa všetky použité predpoklady). Ak predčasné splatenie úveru spadá do obdobia, v ktorom je úroková sadzba úveru fixná, môžu členské štáty ustanoviť, že uplatnenie práva na predčasné splatenie úveru je podmienené existenciou legitímneho záujmu na strane spotrebiteľa. V nadväznosti na vyššie uvedené žalobca poukázal na čl. 288 Zmluvy o fungovaní Európskej únie, v zmysle ktorého je smernica záväzná vzhľadom na výsledok, ktorý sa má dosiahnuť, pričom voľba foriem a metód sa ponecháva vnútroštátnym orgánom s tým, že v podmienkach Slovenskej republiky zákonodarca Smernicu 2014/17/EÚ nielenže implementoval, ale prijal právnu úpravu týkajúcu sa možnosti predčasného splatenia úveru na bývanie spotrebiteľom v omnoho širšom rozsahu, čo plne zodpovedá princípu ochrany spotrebiteľa ako slabšej zmluvnej strany. Žalobca ďalej uviedol, že nesporne hlavným a najvýznamnejším je v tomto smere ustanovenie § 18 ZÚB označené ako „Splatenie úveru na bývanie pred lehotou splatnosti“, kedy pri jeho aplikácii a výklade žalobca zvýraznil § 13 ods. 9 ZÚB, podľa ktorého spotrebiteľ sa (nikdy) nemôže vzdať práv, ktoré mu vyplývajú zo ZÚB (môže ich iba jednostranne neuplatniť/nerealizovať). Podľa všeobecného ustanovenia § 18 ods. 1 prvá veta ZÚB platí, že spotrebiteľ má právo kedykoľvek počas trvania zmluvy o úvere na bývanie úver na bývanie pred dohodnutou lehotou splatnosti úplne alebo čiastočne splatiť, pričom s ohľadom na jeho poslednú veru je podľa žalobcu zjavné, že nasledujúci odsek 2 je osobitným (špeciálnym) ustanovením (lex specialis) a práve pri uplatňovaní ustanovenia § 18 ods. 2 ZÚB, podľa ktorého sa veriteľovi zakazuje požadovať od spotrebiteľa akýkoľvek poplatok, sankciu alebo náhradu nákladov, ak predčasné splatenie úveru na bývanie nepresiahne výšku 20% istiny tohto úveru na bývanie v lehote jedného mesiaca pred dňom výročia uzavretia zmluvy o úvere na bývanie, žalobca zistil používanie nekalej obchodnej praktiky zo strany žalovaného. Žalobca na základe spotrebiteľského podnetu prišiel na to, že žalovaný z pozície sily ako veriteľ - dodávateľ používa vo vzťahoch so spotrebiteľmi na určenie konkrétnej sumy predstavujúcej predčasnú splátku úveru na bývanie nepresahujúcu 20% istiny úveru na bývanie namiesto zákonom jasne stanoveného výpočtového základu, ktorým má byť „istina úveru na bývanie“ odlišný a súčasne aj výrazne nižší zákonu odporujúci výpočtový základ, ktorým je „zostatok istiny úveru na bývanie“, čím žalovaný zneužíva svoje postavenie, poškodzuje práva spotrebiteľov, ich kolektívne záujmy, protiprávne zvýhodňuje seba a používa en bloc vo vzťahoch so spotrebiteľmi nekalú obchodnú praktiku. Medzi uvedenými legislatívnymi pojmami pritom výrazne diferencuje aj ZÚB, pretože na odlíšenie pojmu „istina“, resp. „istina úveru“ (t.j. peňažné plnenie poskytnuté veriteľom, neznižené o splátky istiny) samostatne používa aj pojem určujúci sumu zníženú o jednotlivé splátky istiny, ako je „zostatok istiny“, „zostatková istina úveru“, „zostatok existujúceho dlhu“, resp. „nesplatený zostatok“. Rovnako uvedené pojmy odlišuje aj Smernica 2014/17/EÚ, ktorá používa na rozlíšenie od „istiny úveru“ aj pojmy ako „zostatok existujúceho dlhu“ (resp. „zostatok dlhu“), „zostatok

istiny“ alebo „zostatok úveru“. Uvedené preto podľa žalobcu svedčí o tom, že legislatívny pojem „istina tohto úveru na bývanie“, použitá ako výpočtový základ v § 18 ods. 2 ZÚB, znamená podľa zákona celkovú výšku úveru na bývanie, ktorý bol spotrebiteľovi poskytnutý na základe zmluvy o úvere na bývanie, a teda tento výpočtový základ je fixný, rigidný a pevný, kedy najmä postupným splácaním úveru na bývanie ho nie je objektívne možné ani sčasti znížiť. Žalovaný tým, že namiesto zákonom pevne, fixne a v zásade nemenne stanoveného výpočtového základu (§ 18 ods. 2 ZÚB) používa nestály variabilný výpočtový základ, nielenže úverový vzťah so spotrebiteľom nezákonne predlžuje, ale súčasne robí zmluvný vzťah so spotrebiteľom neprehľadným a vopred nepredvídateľným. V tejto súvislosti žalobca upozornil na skutočnosť, že Predzmluvná informácia žalovaného v bode 9 písm. a) obsahuje údaj, ktorý je vo svojej podstate súladný s § 18 ods. 2 ZÚB, avšak pri zohľadnení informácií obsiahnutých vo VOP alebo OPÚB, či v Sadzobníku možno určiť, že sa jedná o informáciu nepravdivú, resp. vedome skresľujúcu realitu (rozpor s § 5 ods. 7 písm. j) ZÚB), ktorá nezodpovedá skutočným podmienkam u žalovaného v súvislosti s predčasným splatením úveru na bývanie, pričom podľa žalobcu je zřejmé, že cieľom tejto obchodnej praktiky žalovaného je ovplyvniť rozhodnutie spotrebiteľa v čase rozhodovania sa o tom, či vstúpi alebo nevstúpi do zmluvného vzťahu so žalovaným, t.j. v čase, kedy sa na spotrebiteľa nevzťahujú VOP, OPÚB, Sadzobník a ďalšie, kedy možno dôvodne očakávať, že pre spotrebiteľa bude pre vykonanie rozhodnutia dostatočná Predzmluvná informácia poskytnutá mu aj na oficiálnej stránke žalovaného. V zmysle časti I ods. 1.3 VOP ustanovenia Zmluvy a osobitných obchodných podmienok (t.j. OPÚB a Sadzobník) majú prednosť pred VOP, v nadväznosti na čo žalobca poukázal na časť VI ods. 5 OPÚB, pri ktorej možno badať citeľný odklon od žalovaným proklamovaných prísľubov obsiahnutých v Predzmluvnej informácii o tom, že výpočtový základ pre určenie maximálneho rozsahu (výšky) nespoplatnenej predčasnej splátky úveru na bývanie bude vychádzať z „20% istiny úveru“ (resp. z „výšky 20% istiny tohto úveru“ podľa § 18 ods. 2 ZÚB), keď tento výpočtový základ v rámci svojich OPÚB žalovaný nedôvodne jednostranne modifikuje a viaže na výšku istiny úveru, ktorá je daná v čase vykonania mimoriadnej splátky, čím žalovaný na ujmu spotrebiteľa znižuje zákonom kogentne určený (fixný) výpočtový základ pre určenie rozsahu predčasného splatenia úveru na bývanie bez poplatku, sankcie alebo náhrady nákladov o splatenú časť istiny úveru na bývanie, čo ale nemá žiadnu oporu v zákone. Výpočtovým základom pre uplatnenie práva spotrebiteľa podľa § 18 ods. 2 ZÚB sa tak na ujmu spotrebiteľa (ktorému bol prísľúbený Predzmluvnou informáciou iný postup) stáva v zmysle OPÚB iba zostatková istina úveru na bývanie (variabilný výpočtový základ). Uvedený záver podporuje aj Sadzobník žalovaného, pričom zo znenia OPÚB a Sadzobníka je podľa názoru žalobcu zjavný rozpor so zákonom (§ 18 ods. 2 ZÚB), nakoľko žalovaný úmyselne do vzťahu so spotrebiteľom vnáša a aplikuje nekalé obchodné praktiky tým, že contra legem obmedzuje práva spotrebiteľa, keď mu vôbec neumožňuje vykonať bezplatnú mimoriadnu splátku úveru v maximálnej, zákonom kogentne stanovenej výške a súčasne ho klame už v čase pred uzatvorením zmluvy o úvere v rámci Predzmluvnej informácie o podmienkach súvisiacich s predčasným splatením úveru na bývanie, čím pôsobí na rozhodovanie spotrebiteľa tak, aby v súvislosti s touto nepravdivou informáciou žalovaného vykonal také rozhodnutie, ktoré by inak nevykonal. V ďalšej časti žaloby sa žalobca zaoberal vzťahom nekalej obchodnej praktiky k úrokom s tým, že ak žalovaný predĺži úverový vzťah určením nesprávneho výpočtového základu, akým je „zostatok istiny úveru na bývanie“ (t.j. nesplatená istina/istina v čase vykonania mimoriadnej splátky) v rozpore so zákonom (§ 18 ods. 2 ZÚB), počas takéhoto predĺženia splácania úveru žalovaný jednoznačne benefituje na úkor spotrebiteľa, a to vždy minimálne na úrokoch z poskytnutého a dosiaľ nesplateného úveru na bývanie, nakoľko obvykle čím dlhšie trvá splácanie úveru, tým celkovo vyššiu sumu tvoria v konečnom výsledku zaplatené úroky. Zároveň žalobca poukázal na vzťah nekalej obchodnej praktiky k doplnkovým službám (spájanie produktov) s tým, že ZÚB umožňuje žalovanému spájať produkty, teda ponúkať úver alebo uzatvoriť zmluvu o úvere na bývanie (podľa § 1 ods. 2, ods. 3 ZÚB) spolu s inými odlišnými finančnými produktmi alebo službami, kedy zmluva o úvere na bývanie musí byť spotrebiteľovi k dispozícii aj samostatne, avšak nie za rovnakých podmienok ako s doplnkovými službami (§ 2 ods. 1 písm. s) a § 4 ZÚB), pričom spájanie produktov žalovaný reálne využíva, keď v zmysle zverejnenia na svojej webovej stránke, ale rovnako i v Predzmluvnej informácii a najmä v časti IX OPÚB (Voliteľný Obchod/Služba) ponúka spotrebiteľovi zvýhodnenú úrokovú sadzbu v prípade dohody o doplnkových službách. Žalovaný tak určením „zostatku istiny úveru na bývanie“ ako výpočtového základu pre výpočet výšky predčasnej splátky porušujúci § 18 ods. 2 ZÚB potenciálne predlžuje nielen hlavný - úverový vzťah so spotrebiteľom, ale aj doplnkové, teda vedľajšie vzťahy so spotrebiteľom, naviazané na určité zvýhodnenie úveru na bývanie, hoci len počas doby fixácie. V tejto súvislosti žalobca zvýraznil, že doplnkové služby nie sú spotrebiteľovi poskytované zadarmo, a to s poukazom na Sadzobník žalovaného.

6. Na posúdenie konania žalovaného je podľa žalobcu nutné aplikovať najmä smernicu Európskeho parlamentu a Rady 2005/29/ES zo dňa 11.5.2005 o nekalých obchodných praktikách podnikateľov voči spotrebiteľom na vnútornom trhu, ktorou sa mení a dopĺňa smernica Rady 84/450/EHS, smernice Európskeho parlamentu a Rady 97/7/ES, 98/27/ES a 2002/65/ES a nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 2006/2004 („smernica o nekalých obchodných praktikách“) (ďalej len „Smernica 2005/29/ES“), pričom osobitne žalobca poukázal na čl. 2 písm. d), e), h), čl. 5 ods. 1, ods. 4, čl. 6 ods. 1, čl. 7 ods. 1, ods. 2 Smernice 2005/29/ES a v nadväznosti na to tiež na prílohu č. I Smernice 2005/29/ES.

7. V rámci označenia dôkazov na preukázanie existencie napadnutej nekalej obchodnej praktiky žalovaného žalobca okrem vyššie uvedenej predzmluvnej a zmluvnej dokumentácie žalovaného uviedol, že sa obrátil so žiadosťou o vyjadrenie k tomu, aký výpočtový základ sa má použiť pri aplikácii § 18 ods. 2 ZÚB aj na Národnú banku Slovenska, ktorá dňa 20.7.2018 poskytla svoju odpoveď č. záznamu 100-000-117-477 k č. spisu: NBS1-000-026-567, v ktorej stručne, konzistentne, odborne a presvedčivo uvedenú otázku zodpovedala, keď na základe systematického výkladu § 18 ods. 2 ZÚB určila, že slovné spojenie „istiny tohto úveru“ je nepochybným, keďže zákon používa rozdielne legislatívne pojmy „istina“, t.j. celková suma požičaných peňazí a „zostatková istina“, t.j. suma požičaných peňazí znížená o splátku/y. Obdobné rozlíšenie je zakotvené aj v Smernici 2014/17/EÚ. Podľa Národnej banky Slovenska tak neobstojí jazykový výklad, ktorým by bola za istinu považovaná suma peňazí znížená o splátky istiny. V tomto smere mal žalobca za to, že je žiaduce uložiť žalovanému povinnosť predložiť dôkazy preukazujúce, akým výpočtovým základom sa riadi, resp. z akého výpočtového základu vychádza pri riadnom a včasnom uplatnení práva spotrebiteľa na predčasné splatenie časti úveru na bývanie do výšky 20% istiny tohto úveru na bývanie podľa § 18 ods. 2 ZÚB (vnútorné predpisy o určení podmienok pre postupné splácanie úveru na bývanie; dokumenty používané na preukázanie poskytnutia všeobecných informácií pred uzatvorením zmluvy o úvere na bývanie; dôkazy preukazujúce určovanie zľavy pri spájaní produktov - doplnkových službách).

8. Žalovaný v písomnom vyjadrení k žalobe zo dňa 4.5.2020 namietal absenciu aktívnej vecnej legitímácie žalobcu, nakoľko žalobca doposiaľ v konaní nepreukázal, že je právnickou osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, keďže z výpisu žalobcu z registra Evidencie občianskych združení vedenom Ministerstvom vnútra Slovenskej republiky takáto skutočnosť nevyplyva. Spotrebiteľský cieľ činnosti neznamená automaticky aj činnosť na ochranu spotrebiteľa, v dôsledku čoho má žalovaný za to, že žalobca nie je subjektom oprávneným na podanie takejto žaloby v konaní o abstraktnej kontrole v spotrebiteľských veciach. Súčasne žalovaný namietal absenciu naliehavého právneho záujmu na podaní predmetnej žaloby z dôvodu, že žalobca nepreukázal žiadny naliehavý právny záujem na určení akejkoľvek prípadne nekalej obchodnej praktiky žalovaného a žalovaný má za to, že žaloba na určenie nie je dôvodná, nakoľko jej výsledkom nebude úplné vyriešenie potenciálnej spornosti. Vo vzťahu k tvrdeniam žalobcu o nekalej obchodnej praktike žalovaný poukázal na skutočnosť, že ZÚB definuje pojem „celková výška úveru“, avšak pojem „istina“, resp. „istina úveru“ nie je v žiadnej časti ZÚB definovaný. V zmysle slovníka bankových pojmov zverejneného Slovenskou bankovou asociáciou je pod pojmom „istina“ chápané nasledovné: „Istina je požičaná suma peňazí, z ktorej banka počíta výšku úrokov a ktorá sa splácaním znižuje“ s tým, že podobne je istina chápaná aj v prípade súdnych sporov a vymáhania pohľadávok, kedy sa pod „istinou“ myslí aktuálna výška dlhu očistená od uhradenej sumy a príslušenstva. Keďže ZÚB používa pojem „istina“, ale aj pojem „celková výška úveru“, žalovaný vykladá pojem „istina“ v tom zmysle, že ide o aktuálnu výšku dlhu, ktorú ak dlžník uhradí, pričom nie je ani nebol v omeškaní, tak dlh zanikne. Žalovaný po účinnosti ZÚB na základe vyššie uvedeného logicky dospel k rozhodnutiu aplikovať do používaných Obchodných podmienok pre úvery na bývanie (čl. VI ods. 5 písm. a) OPÚB) a Sadzobníkov poplatkov (poznámka v časti Úver na bývanie), ktoré majú prednosť pred VOP, formulácie týkajúce sa podmienok realizácie mimoriadnych splátok hypotekárnych úverov spotrebiteľmi tak, že tieto nebudú spoplatňované do výšky 20% z nesplatennej istiny úveru (výpočtový základ), a nie do výšky 20% z poskytnutej istiny úveru (výpočtový základ). Ako výpočtový základ pre účely § 18 ods. 2 ZÚB preto žalovaný používa v zmysle uvedeného 20% z nesplatennej istiny úveru. Formulácie v Predzmluvnej informácii o postupe poskytovania úveru na bývanie (bod 9 písm. a)) sú síce odlišné, ale žalovaný nevidí dôvod na rozdielny výklad Sadzobníka, Obchodných podmienok a/alebo Predzmluvnej informácie o postupe poskytovania úveru na bývanie. Rozdielnosť formulácií žalovaný nevníma ako problematickú aj vzhľadom k tomu, že z týchto spomenutých troch dokumentov sú súčasťou zmluvy len Obchodné podmienky a Predzmluvné informácie, na ktoré sa žalobca odvoláva, nie sú klientovi odovzdávané, nie sú právne záväzné a slúžia len ako návod a súčasť informovania klienta v zmysle § 5 ZÚB. Vo väzbe na stanovisko Národnej banky Slovenska (NBS),

ktoré predložil žalobca a ktoré rovnako nie je všeobecne právne záväzné, si však žalovaný nemyslí, že NBS v predloženej odpovedi zohľadnila aj celkový kontext, v ktorom sa pojem „istina“ používa v ZÚB, resp. ako je daný pojem všeobecne používaný v bankovej praxi. V prípade, ak by v tomto zmysle došlo u žalovaného k výkonu dohľadu NBS, žalovaný je na takýto dohľad pripravený. Žalovaný vo svojom vyjadrení taktiež rozporoval tvrdenia žalobcu o tom, že z pohľadu spotrebiteľa nie je možné pri naviazaní doplnkovej služby dosiahnuť úrok za poskytnutý hypotekárny úver vo výška 0,5% ročne. Na základe vyššie uvedených dôvodov žalovaný navrhol, aby súd žalobu zamietol a priznal žalovanému právo na náhradu trov konania v rozsahu 100%.

9. Žalobca v písomnom vyjadrení - replike zo dňa 6.6.2020 poukázal na skutočnosť, že žalovaný vo svojom vyjadrení k žalobe nepopiera a ani nijako nerozporuje skutočnosť, že pri uplatnení ustanovenia § 18 ods. 2 ZÚB zo strany spotrebiteľa riadne a včas vychádza žalovaný pri určení výšky (najvyššej) ex lege nespoplatňovanej predčasnej splátky úveru na bývanie nepresahujúcej 20% istiny úveru na bývanie z výpočtového základu, ktorým je istina úveru na bývanie znížená o jej jednotlivé (či už riadne alebo mimoriadne) splátky, v dôsledku čoho ide o skutočnosť nespornú podľa § 151 ods. 1 a § 186 ods. 2 CSP, ktorú nie je v ďalšom konaní potrebné dokazovať. Vzhľadom na uvedené je tak v prejednávanej veci potrebné, aby konajúci súd poskytol výklad ustanovenia § 18 ods. 2 ZÚB, pričom s ohľadom na nespornosť skutkových tvrdení sa jedná už iba o právne posúdenie veci, ktoré je v plnej miere vecou súdu. Pri uvedenom posúdení je však podľa žalobcu potrebné vziať ohľad aj na ustálenú rozhodovaciu prax najvyšších súdnych autorít v oblasti ochrany spotrebiteľa, ako aj aplikovať základné zákonné výkladové pravidlá uplatňované v spotrebiteľských veciach (napr. uprednostnenie výkladu pre spotrebiteľa priaznivejšieho - § 29 ods. 1 ZÚB v spojení s § 54 ods. 2, ods. 3 a § 853 ods. 1 Občianskeho zákonníka), a to aj keď ide o kolektívne záujmy spotrebiteľov. Vo vzťahu ku spochybňovaniu aktívnej vecnej legitímácie žalobcu zo strany žalovaného žalobca v prvom rade odmietol relativizovanie spotrebiteľského cieľa činnosti žalobcu, ktorý je zapísaný v Evidencii občianskych združení vedenom Ministerstvom vnútra SR, nakoľko tento zápis dostatočne a plnohodnotne preukazuje aj založenie/zriadenie žalobcu na ochranu spotrebiteľa. Žalobca je presvedčený, že založenie alebo zriadenie občianskeho združení na ochranu spotrebiteľa podľa § 302 CSP je nutné stotožniť s ex lege zapisovaným cieľom činnosti takéhoto občianskeho združení ako zákonom obligatórne ustanovenej a neopomenuteľnej náležitosti stanov občianskeho združení, ktoré sa povinne (§ 6 ods. 2 zákona č. 83/1990 Zb.) pripájajú už k návrhu na registráciu občianskeho združení, pričom tento cieľ sa povinne zapisuje do Evidencie občianskych združení. Podľa žalobcu cieľ činnosti občianskeho združení možno v podstate prirovnať k predmetu činnosti napr. obchodnej spoločnosti, pri ktorej plnohodnotne postačuje prostý zápis v štátom zriadenej a zákonom ustanovenej evidencii (pri obchodných spoločnostiach je to Obchodný register a pri občianskych združeníach je to Evidencia občianskych združení). Aktívna vecná legitímácia žalobcu v konaní je preto daná a okrem iného aj preukázaná práve zápisom v štátom ustanovenej Evidencii občianskych združení. Vo vzťahu k námietke žalovaného týkajúcej sa absencie naliehavého právneho záujmu žalobcu na podaní predmetnej žaloby žalobca uviedol, že pri žalobe o určenie nekalej obchodnej praxe v konaní o abstraktnú kontrolu v spotrebiteľských veciach sa nevyžaduje preukazovanie existencie naliehavého právneho záujmu žalobcu, nakoľko oprávnenie žalobcu domáhať sa určenia nekalej obchodnej praxe vyplýva priamo z procesných ustanovení § 301 až 306 CSP, ktoré vo svojej podstate existenciu naliehavého právneho záujmu žalobcu už predpokladajú. Podľa žalobcu je zjavné, že žalovaný vykladá a uplatňuje ustanovenie § 18 ods. 2 ZÚB contra legem a tiež v rozpore s ratio legis (zmyslom zákona) na ujmu spotrebiteľa, aby z takého nedovoleného konania profitoval nad prípustný zákonný rámec. Žalovaný zároveň očividne nemieni od svojho konania upustiť, a teda i naďalej chce nekalú obchodnú prax uplatňovať a mať profit v podobe poplatkov, sankcií, či náhrady nákladov pri čiastočnom splatení úveru na bývanie pred lehotou splatnosti zo sumy, o ktorú chybné znižuje zákonom kogentne určený výpočtový základ pre uplatnenie § 18 ods. 2 ZÚB. Žalobca ďalej uviedol, že žalovaný vo svojom vyjadrení k žalobe namieta výklad pojmu „istina“ a tento pojem vykladá účelovo vo svoj prospech, v nadväznosti na čo žalobca poukázal na to, že aj pojem istina môže mať rôzne významy podľa toho, v akom odbore alebo oblasti (ekonomickej, právnej, filozofickej,...) sa používa a aký účel sa jeho použitím sleduje. Podľa žalobcu však v danom prípade je obsah pojmu istina nutné vykladať z pohľadu právneho, a to minimálne už len preto, že spor sa vo svojej podstate týka legislatívneho jazyka, t.j. výkladu zákona a napokon aj preto, že sudca ex lege vykladá zákony, a nie ekonomické príručky alebo bankové slovníky. Výklad, ktorý poskytuje žalovaný je podľa názoru žalobcu zjavne tendenčný a účelový, ak je jednoznačné, že ZÚB jasne rozoznáva medzi „istinou“ a „zostatkom istiny“, pričom v § 18 ods. 2 ZÚB používa pojem „istina“ tohto úveru na bývanie, a nie „zostatok istiny“ tohto úveru na bývanie. Pokiaľ ide o vyjadrenie žalovaného ku stanovisku Národnej

banky Slovenska, jeho argumentácia sa žalobcovi javí byť absurdnou. Vo vzťahu k argumentácii žalovaného týkajúcej sa Predzmluvných informácií o postupe poskytovania úveru na bývanie žalobca uviedol, že ju považuje za scestnú a za podstatné považuje žalobca práve nesporné skutkové tvrdenie žalovaného, že v jeho Predzmluvnej informácii (na účely splnenia § 5 ZÚB) používa odlišné pojmy než v ostatnej - už zmluvnej dokumentácii. Vzhľadom na to, že v Predzmluvnej informácii žalovaného sa nachádzajú informácie celkom nekompatibilné a vo svojej podstate aj klamlivé oproti tomu, ako sú tieto následne inkorporované do zmluvnej dokumentácie, jedná sa de facto aj de iure o klamanie spotrebiteľa. Navyše, zo žiadneho ustanovenia zákona nevyplýva, že žalovaný môže spotrebiteľa pred uzavretím zmluvy o úvere na bývanie informovať chybne, nesprávne, či poskytovať mu polopравdy alebo úplné nepravdy, pričom v tejto súvislosti žalobca poukázal aj na dôvodovú správu k ZÚB s tým, že z uvedeného a rovnako aj zo ZÚB vyplýva, že všeobecné informácie pred uzatvorením zmluvy o úvere na bývanie sú neopomenuteľnou kogentnou zákonnou súčasťou kontraktačného procesu, tento proces bezprostredne podmieňujú a predurčujú obsah samotnej zmluvy o úvere na bývanie. Nemožno preto pripustiť, aby obsah údajov obsiahnutých v Predzmluvnej informácii bol diametrálne odlišný od zmluvnej dokumentácie, ktorá je nimi determinovaná a (aj) na ich základe uzatváraná, pretože ovplyvňuje rozhodovanie spotrebiteľa o tom, či zmluvu o úvere na bývanie uzatvorí práve so žalovaným alebo s iným veriteľom, resp. či ju radšej neuzatvorí vôbec.

10. Žalovaný v písomnom vyjadrení - duplike zo dňa 16.7.2020 uviedol, že tvrdenia žalobcu opätovne v celom rozsahu popiera, rovnako popiera vykonávanie akejkoľvek nekalej obchodnej praxe a žiada, aby konajúci súd žalobu ako nedôvodnú zamietol. Opätovne poukázal na skutočnosť, že pojem „istina“, resp. „istina úveru“ nie je v žiadnej časti ZÚB definovaný, ako aj na výklad pojmu „istina“ používaný Slovenskou bankovou asociáciou s tým, že z uvedených dôvodov žalovaný po účinnosti ZÚB logicky, dôvodne a legitímne dospel k rozhodnutiu aplikovať do používaných OPÚB a Sadzobníkov poplatkov výpočtový základ pre účely ustanovenia § 18 ods. 2 ZÚB ako 20% z nesplatennej istiny úveru, pričom takýto výklad nie je podľa názoru žalovaného v rozpore so žiadnym článkom Smernice 2014/17/EÚ a pre účely výkladu zákona súdom je taktiež eurokonformný, a to napokon aj z dôvodov, ktoré uvádza samotný žalobca v žalobe, že v podmienkach Slovenskej republiky zákonodarca túto smernicu nielenže implementoval, ale prijal právnu úpravu týkajúcu sa možnosti predčasného splatenia úveru na bývanie v omnoho širšom rozsahu ako bola Slovenská republika v zmysle uvedeného právneho aktu EÚ povinná. Tvrdenia žalobcu o tom, že takýto postup žalovaného by predstavoval nekalú obchodnú prax v zmysle Smernice Európskeho parlamentu a Rady 2005/209/ES zo dňa 11.5.2005 o nekalých obchodných praktikách podnikateľov voči spotrebiteľom na vnútornom trhu, tak nie sú právne ani skutkovo podložené. Úmysel žalovaného vykonávať prípadnú nekalú obchodnú prax tak, ako to tvrdí žalobca, je priamo vylúčený aktuálnym znením § 18 ods. 2 ZÚB, systematickou ZÚB ako takého, ako aj uvedeným spôsobom implementácie Smernice 2014/17/EÚ zákonodarcom v podmienkach Slovenskej republiky a z tohto dôvodu je preto vylúčená už i prípadná existencia žalobcom tvrdenej nekalej obchodnej praxe ako takej, a teda aj jej prípadné vykonávanie žalovaným. Žalovaný zdôraznil, že až v prípade konajúcim alebo iným súdom poskytnutého prípadného (nielen) pre žalovaného záväzného výkladu ustanovenia § 18 ods. 2 ZÚB v zmysle najmä § 2 ods. 2 zákona č. 385/2000 Z.z. o sudcoch a prísediach, na ktorý poukazuje žalobca, pokiaľ by vôbec takýto výklad svedčil tvrdeniam žalobcu a žalovaný by v ďalšom (následnom) období takýto záväzný výklad vo svojej aplikačnej praxi nerešpektoval, by vôbec prichádzalo do úvahy hodnotiť akékoľvek konanie žalovaného v súvislosti s praktickou aplikáciou ustanovenia § 18 ods. 2 ZÚB ako prípadné vykonávanie nekalej obchodnej praxe žalovaným. Do času existencie takéhoto záväzného výkladu predmetného ustanovenia § 18 ods. 2 ZÚB zo strany súdu, či v tomto prípade i možného sudcovského dotvorenia práva, však hodnotenie akéhokoľvek konania žalovaného v súvislosti s aplikačnou praxou žalovaného neprichádza do úvahy. Žalovaný v predmetnom vyjadrení naďalej trval na absencii aktívnej vecnej legitímácie žalobcu a na absencii naliehavého právneho záujmu žalobcu na podaní predmetnej žaloby, a to z rovnakých dôvodov, ktoré uvádzal vo vyjadrení k žalobe. Žalovaný tiež uviedol, že poskytnutie všeobecných informácií pred uzavretím zmluvy o úvere na bývanie si žalovaný voči konkrétnemu klientovi v súlade s § 5 ods. 6 ZÚB plní prostredníctvom odovzdania Európskeho štandardizovaného informačného formulára (ESIS), a nie prostredníctvom Predzmluvnej informácie o postupe poskytovania úveru na bývanie.

11. Žalobca v ďalšom vyjadrení zo dňa 17.7.2020 opätovne zotrval na obsahu svojej argumentácie obsiahnutej v žalobe a v replike.

12. Občianske združenie EuroSpotrebiteľ, so sídlom Sládkovičova 1222/73, 024 04 Kysucké Nové Mesto, IČO: 51 428 148 podaním v elektronickej podobe s autorizáciou podľa osobitného predpisu, doručeným súdu dňa 20.12.2020, oznámilo svoj vstup do konania ako intervenient na strane žalobcu. Žalobca podaním doručeným súdu dňa 23.12.2020 navrhol, aby súd rozhodol o neprípustnosti vstupu občianskeho združenia EuroSpotrebiteľ do konania ako intervenienta na strane žalobcu s tým, že s jeho vstupom do konania nesúhlasí, nakoľko pre vstup tohto subjektu do konania neexistuje žiaden reálny ani právny dôvod. S nesúhlasom žalobcu sa stotožnil aj žalovaný, ktorý v podaní, doručenom súdu dňa 18.1.2021, uviedol, že sa v celom rozsahu stotožňuje s obsahom návrhu žalobcu na rozhodnutie súdu o neprípustnosti vstupu intervenienta do konania. Súd uznesením zo dňa 22.4.2021 pod č. k. 11C/1/2020-155, ktoré nadobudlo právoplatnosť dňa 28.5.2021, nepripustil vstup právnickej osoby EuroSpotrebiteľ, so sídlom Sládkovičova 1222/73, 024 04 Kysucké Nové Mesto, IČO: 51 428 148 do konania ako intervenienta na strane žalobcu.

13. Žalobca podaním zo dňa 31.8.2021 doplnil právnu argumentáciu vo vzťahu k druhému navrhovanému výroku v tom zmysle, že ustanovenie § 305 ods. 2 CSP si žalobca vykladá tak, že zabezpečenie publicity odôvodňuje právno-ochranná funkcia samotného rozsudku a uvedené potom tvorí imanentnú súčasť meritórneho súdneho rozhodnutia, ktorým sa žalobe vyhovie a súd má k takejto publicite aktívne prispieť, aby sa dosiahla táto zákonom predpokladaná procesná funkcia. Žalobca totiž vo všeobecnosti nevidí dôvod na to, aby náklady na zverejnenie mal znášať (hoci čo i len sčasti) úspešný žalobca, ale naopak, ako spravodlivé sa javí, aby takéto náklady zaťažili neúspešného žalovaného. K dosiahnutiu zabezpečenia publicity rozsudku v konaní o abstraktnej kontrole v spotrebiteľských veciach má podľa žalobcu konajúci súd v zmysle dôvodovej správy zaiste prispieť i tým, že rozhodne o tom, že úspešný žalobca je oprávnený na náklady neúspešného žalovaného rozsudok zverejniť. Žalobca má za to, že zverejnením rozsudku práve prostredníctvom TASR sa zabezpečí ako najlepšia objektivita poskytnutej informácie, tak vzhľadom na celoslovenské uplatňovanie nekalej obchodnej podmienky žalovaným i najširšia masa prijímateľov danej informácie a zároveň sa tým zabezpečí aj hospodárnosť, nakoľko sa tak vylúčia i akékoľvek špekulácie na čo i len hypotetickom navýšovaní nákladov v súvislosti so zverejnením rozsudku prostredníctvom „pokútnych“ alebo s účastníkom konania spriaznených subjektov. Zároveň žalobca poukázal na skutočnosť, že zverejňovanie a sprístupňovanie súdnych rozhodnutí vykonávajú i súdy ex lege, keďže uvedená povinnosť vyplýva i samotným súdom z § 82a zákona č. 757/2004 Z.z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

14. Krajský súd v Bratislave, ako súd kauzálny príslušný (§ 31 ods. 1 písm. a) CSP), prejednal žalobu v rozsahu predpokladanom § 301 a § 305 CSP, bez nariadenia pojednávania, v súlade so zásadou písomného procesu konaní o abstraktnej kontrole, vyplývajúcej z § 304 CSP. Pre právne posúdenie veci považoval za postačujúci obsah spisu, doplnenie dokazovania nariadením pojednávania v prejednávanej veci nebolo potrebné. Termín verejného vyhlásenia rozsudku bol v súlade s § 219 ods. 1, ods. 3 a § 378 ods. 1 CSP oznámený na úradnej tabuli a webovej tabuli Krajského súdu v Bratislave a súčasne elektronicou formou oznámený právnym zástupcom strán sporu.

15. Súd vykonal vo veci dokazovanie oboznámením sa so skutkovými tvrdeniami sporových strán obsiahnutými v žalobe a v písomných vyjadreniach a s predloženými listinnými dôkazmi, pričom dospel k záveru, že obsah spisu postačuje na právne posúdenie veci a nie je v danom prípade potrebné doplniť dokazovanie nariadením pojednávania.

16. Podľa § 301 CSP konanie o abstraktnej kontrole v spotrebiteľských veciach je konanie, v ktorom súd skúma neprijateľnosť zmluvnej podmienky v spotrebiteľskej zmluve alebo v iných zmluvných dokumentoch súvisiacich so spotrebiteľskou zmluvou a nekalé obchodné praktiky nezávisle od okolností konkrétneho prípadu.

17. Podľa § 302 CSP žalobu podľa § 301 môže proti dodávateľovi podať iba právnická osoba založená alebo zriadená na ochranu spotrebiteľa a orgán dohľadu podľa osobitného predpisu.

18. Podľa § 303 ods. 1 CSP na konanie sa primerane použijú všeobecné ustanovenia o konaní, ak ďalej nie je ustanovené inak.

19. Podľa § 303 ods. 2 CSP súd môže vykonať aj tie dôkazy, ktoré neboli navrhnuté, ak je to nevyhnutné na rozhodnutie vo veci. Súd aj bez návrhu obstará alebo zabezpečí taký dôkaz.

20. Podľa § 303 ods. 3 CSP ustanovenia o sudcovskej koncentrácii konania sa nepoužívajú.

21. Podľa § 304 CSP pojednávanie nie je potrebné nariaďovať.

22. Podľa § 305 ods. 1 CSP súd vo veci samej rozhoduje rozsudkom. Ak žalobe vyhovie, vo výroku určí neprijateľnosť zmluvnej podmienky a znenie tejto zmluvnej podmienky výslovne uvedie alebo vo výroku určí, že obchodná praktika je nekalá; inak žalobu zamietne.

23. Podľa § 305 ods. 2 CSP ak súd právoplatne určí neprijateľnosť zmluvnej podmienky alebo určí, že obchodná praktika je nekalá, žalobca je oprávnený vhodnou formou zabezpečiť zverejnenie tohto rozsudku.

24. Podľa § 305 ods. 3 CSP ak súd určí neprijateľnosť zmluvnej podmienky alebo určí, že obchodná praktika je nekalá, zakáže žalovanému používať túto zmluvnú podmienku alebo zmluvnú podmienku s rovnakým významom vo všetkých spotrebiteľských zmluvách alebo v iných zmluvných dokumentoch súvisiacich so spotrebiteľskou zmluvou alebo žalovanému zakáže používať nekalú obchodnú praktiku.

25. Podľa § 306 CSP výrok právoplatného rozsudku podľa § 305 je záväzný pre každého.

26. Podľa § 52 ods. 1 Občianskeho zákonníka spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom.

27. Podľa § 52 ods. 2 Občianskeho zákonníka ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné. Na všetky právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, sa vždy prednostne použijú ustanovenia Občianskeho zákonníka, aj keď by sa inak mali použiť normy obchodného práva.

28. Podľa § 52 ods. 3 Občianskeho zákonníka dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti.

29. Podľa § 52 ods. 4 Občianskeho zákonníka spotrebiteľ je fyzická osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti.

30. Podľa § 1 ods. 1 zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/1990/372/>> o priestupkoch v znení neskorších predpisov (ďalej len ZoOS“) tento zákon upravuje práva spotrebiteľov a povinnosti výrobcov, predávajúcich, dovozcov a dodávateľov, pôsobnosť orgánov verejnej správy v oblasti ochrany spotrebiteľa, postavenie právnických osôb založených alebo zriadených na ochranu spotrebiteľa (ďalej len „združenie“) a označovanie výrobkov cenami.

31. Podľa § 3 ods. 4 ZoOS každý spotrebiteľ má právo združovať sa spolu s inými spotrebiteľmi v združeniach a prostredníctvom týchto združení v súlade so zákonom chrániť a presadzovať oprávnené záujmy spotrebiteľov, ako aj uplatňovať práva zo zodpovednosti voči osobám, ktoré spôsobili škodu na právach spotrebiteľov.

32. Podľa § 3 ods. 5 veta druhá ZoOS združenie sa môže na súde proti porušiteľovi domáhať, aby sa porušiteľ zdržal protiprávneho konania a aby odstránil protiprávny stav, a to aj vtedy, ak takéto konanie porušiteľa poškodzuje záujmy spotrebiteľov, ktoré nie sú len jednoduchým súhrnom záujmov jednotlivých spotrebiteľov poškodených porušením spotrebiteľských práv, ale ide o konanie porušiteľa uplatňované voči všetkým spotrebiteľom (ďalej len „kolektívne záujmy spotrebiteľov“).

33. Podľa § 7 ods. 1 ZoOS nekalé obchodné praktiky sú zakázané, a to pred, počas aj po vykonaní obchodnej transakcie.

34. Podľa § 7 ods. 2 ZoOS obchodná praktika sa považuje za nekalú, ak

a) je v rozpore s požiadavkami odbornej starostlivosti,

b) podstatne narušuje alebo môže podstatne narušiť ekonomické správanie priemerného spotrebiteľa vo vzťahu k produktu, ku ktorému sa dostane alebo ktorému je adresovaná, alebo priemerného člena skupiny, ak je obchodná praktika orientovaná na určitú skupinu spotrebiteľov.

35. Podľa § 25 ods. 1 ZoOS združenie môže podať návrh na vydanie predbežného opatrenia podľa § 21 ods. 1 <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2007/250/20210716>> orgánu dozoru alebo návrh na začatie konania na súde vo veci ochrany práv spotrebiteľov, a to vrátane konania vo veci ochrany kolektívnych záujmov spotrebiteľov, alebo môže byť účastníkom konania

a) ak sú takéto ciele hlavnou náplňou jeho činnosti alebo

b) je uvedené v zozname oprávnených osôb vedenom Európskou komisiou (ďalej len „zoznam oprávnených osôb“), bez toho, aby bolo dotknuté právo súdu preskúmať, či je tento subjekt oprávnený v danom prípade podať návrh na začatie konania.

36. Podľa § 2 ods. 1 písm. a) bod 1. zákona č. 90/2016 Z.z. o úveroch na bývanie a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „ZÚB“) na účely tohto zákona sa rozumie veriteľom banka, zahraničná banka alebo pobočka zahraničnej banky, ktorá má povolenie Národnej banky Slovenska podľa osobitného predpisu a ktorá v rámci svojej podnikateľskej činnosti poskytuje alebo sľubuje poskytnúť úver na bývanie.

37. Podľa § 3 ods. 1 ZÚB reklama vrátane reklamnej a marketingovej komunikácie o úveroch na bývanie musí byť pravdivá, zrozumiteľná a nesmie byť klamlivá.

38. Podľa § 3 ods. 2 ZÚB informácie o dostupnosti alebo o nákladoch spojených s úverom na bývanie v reklamnej a marketingovej komunikácii, ktoré môžu viesť do omylu spotrebiteľov, sú zakázané.

39. Podľa § 3 ods. 3 ZÚB reklama o úvere na bývanie alebo akákoľvek ponuka úveru na bývanie, v ktorej sa uvádza úroková sadzba úveru na bývanie alebo akékoľvek iné číselné údaje súvisiace s celkovými nákladmi spotrebiteľa spojenými s úverom na bývanie, musí vo forme reprezentatívneho príkladu obsahovať zrozumiteľné, stručné a zreteľné primerané informácie ustanovené osobitným predpisom.

40. Podľa § 5 ods. 1 ZÚB veriteľ je pred uzavretím zmluvy o úvere na bývanie alebo aj pri jej zmene povinný bezplatne informovať spotrebiteľa o postupe poskytovania úverov na bývanie, postupe správy úveru na bývanie na účely kontroly schopnosti spotrebiteľa splácať úver na bývanie a poskytnúť informácie o príslušných orgánoch vykonávajúcich dohľad nad veriteľom poskytujúcim úvery na bývanie a informácie o pôsobnosti spotrebiteľských združení.

41. Podľa § 5 ods. 2 písm. b) ZÚB veriteľ je povinný zaviesť a uplatňovať účinné a prehľadné postupy poskytovania informácií pred uzatvorením zmluvy o úvere na bývanie o postupe poskytovania úveru na bývanie a postupe správy úveru na bývanie na účely kontroly schopnosti spotrebiteľa splácať úver na bývanie.

42. Podľa § 5 ods. 2 písm. d) ZÚB veriteľ je povinný zverejniť na svojom webovom sídle a vo svojich prevádzkových priestoroch písomnou formou v štátnom jazyku informácie podľa odseku 1.

43. Podľa § 5 ods. 6 ZÚB veriteľ je povinný poskytnúť spotrebiteľovi všeobecné informácie o úvere na bývanie, a to trvalým zverejňovaním v listinnej podobe alebo v podobe zápisu na inom trvanlivom médiu, ktoré je dostupné spotrebiteľovi prostredníctvom Európskeho štandardizovaného informačného formulára [ďalej len „formulár (ESIS)“], ktorý je uvedený v prílohe č. 1 <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2016/90/20200101>>.

44. Podľa § 6 ods. 1 ZÚB veriteľ je povinný bezplatne a v dostatočnom časovom predstihu poskytnúť spotrebiteľovi informácie podľa § 5 <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2016/90/20200101>> a jednoznačné a zrozumiteľné vysvetlenia, aby mohol spotrebiteľ posúdiť,

či ponúkaná zmluva o úvere na bývanie a doplnková služba spĺňa jeho potreby a zodpovedá jeho finančnej situácii, a to objasnením informácií a základných vlastností ponúkaných úverových produktov a doplnkovej služby, ktoré sa poskytujú pred uzavretím zmluvy o úvere na bývanie podľa § 5 <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2016/90/20200101>>, a konkrétneho vplyvu, ktorý môže pôsobiť na spotrebiteľa, vrátane dôsledkov neplnenia zmluvy o úvere na bývanie a doplnkovej služby.

45. Podľa § 13 ods. 9 ZÚB spotrebiteľ sa nemôže vzdať práv, ktoré mu vyplývajú z tohto zákona.

46. Podľa § 13 ods. 13 ZÚB od spotrebiteľa nemôže veriteľ požadovať úrok, poplatky alebo akékoľvek iné plnenie, ktoré nie sú ustanovené zákonom alebo uvedené v zmluve o úvere na bývanie.

47. Podľa § 13 ods. 14 ZÚB veriteľ je povinný v oznámení podľa § 18 ods. 6 <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2016/90/20200101>> poučiť spotrebiteľa o podmienkach predčasného splatenia úveru na bývanie alebo jeho časti, pri splnení ktorých nie je možné od spotrebiteľa požadovať úhradu úrokov, poplatkov alebo iných nákladov.

48. Podľa § 18 ods. 1 ZÚB spotrebiteľ má právo kedykoľvek počas doby trvania zmluvy o úvere na bývanie úver na bývanie pred dohodnutou lehotou splatnosti úplne alebo čiastočne splatiť. Spotrebiteľ je povinný uhradiť úrok len za časové obdobie od poskytnutia úveru na bývanie do jeho splatenia a skutočné náklady priamo súvisiace so žiadosťou o predčasné splatenie, ak odsek 6 neustanovuje inak; tieto skutočné náklady priamo súvisiace so žiadosťou o predčasné splatenie nesmú presiahnuť 1 % z predčasne splatenej sumy úveru na bývanie okrem odsekov 2, 6 alebo odseku 9.

49. Podľa § 18 ods. 2 ZÚB veriteľovi sa zakazuje požadovať od spotrebiteľa akýkoľvek poplatok, sankciu alebo náhradu nákladov, ak predčasné splatenie úveru na bývanie nepresiahne výšku 20% istiny tohto úveru na bývanie v lehote jedného mesiaca pred dňom výročia uzavretia zmluvy o úvere na bývanie.

50. Podľa § 29 ods. 1 ZÚB na vzťahy vyplývajúce z tohto zákona sa primerane vzťahujú aj ustanovenia Občianskeho zákonníka o spotrebiteľských zmluvách.

51. Osobitné konanie o abstraktnej kontrole v spotrebiteľských veciach bolo do právneho poriadku Slovenskej republiky zavedené novým procesnoprávnym predpisom účinným od 1.7.2016 - zákon č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok a jeho špecifikom je skutočnosť, že prebieha mimo rámca konkrétneho sporu o právo. Procesná legitímácia žalobcu je v danom prípade s poukazom na ustanovenie § 302 CSP daná skutočnosťou, že v prípade žalobcu ide o právnickú osobu - združenie založené za účelom ochrany spotrebiteľa, čo nesporne vyplýva zo samotného názvu riadne registrovaného občianskeho združenia v spojení s definovaním cieľov jeho činnosti, z ktorých je zrejmé, že žalobca bol založený ako občianske združenie na pomoc spotrebiteľom a ľuďom v núdzi, a to v oblastiach činnosti sociálnej, opatrovateľskej a spotrebiteľskej, s čím nepochybne priamo súvisí ochrana práv a oprávnených záujmov spotrebiteľov v zmysle § 3 ods. 4, ods. 5 veta druhá ZoOS, v dôsledku čoho súd konštatuje naplnenie dikcie ustanovenia § 302 CSP v danom prípade. Z uvedených dôvodov súd vyhodnotil procesnú obranu žalovaného spočívajúcu v námietke nedostatku aktívnej vecnej legitímácie žalobcu ako nedôvodnú. Pasívna vecná legitímácia žalovaného nebola v konaní namietaná, pričom jej danosť vyplýva z ustanovenia § 52 ods. 3 Občianskeho zákonníka v spojení s ustanoveniami § 2 ods. 1 písm. a) bod 1. a § 29 ods. 1 ZÚB. Ako irelevantnú súd vyhodnotil aj procesnú obranu žalovaného týkajúcu sa tvrdeného nedostatku naliehavého právneho záujmu žalobcu na predmetnej určovacej žalobe, nakoľko v prípade osobitného konania o abstraktnej kontrole v spotrebiteľských veciach ide o špecifický druh sporového konania, pri ktorom zákon nevyžaduje preukazovanie naliehavého právneho záujmu žalobcu chrániaceho kolektívne záujmy spotrebiteľov na podanie tohto druhu žaloby, čo nesporne vyplýva zo skutočnosti, že súd skúma neprijateľnosť zmluvnej podmienky v spotrebiteľskej zmluve alebo v iných zmluvných dokumentoch súvisiacich so spotrebiteľskou zmluvou a nekalé obchodné praktiky nezávisle od okolností konkrétneho prípadu.

52. Žalobca svoju žalobu postavil na zisteniach získaných na základe podnetov od spotrebiteľov a na základe predzmluvnej a zmluvnej dokumentácie sprístupnenej a predkladanej žalovaným spotrebiteľom v súvislosti so zmluvami o úvere na bývanie, a to vo vzťahu k aplikácii ustanovenia § 18 ods. 2 ZÚB žalovaným v zmluvných vzťahoch so spotrebiteľmi, v súvislosti s ktorou podľa žalobcu dochádza zo strany žalovaného k uplatňovaniu nekalej obchodnej praktiky vo vzťahu k výpočtovému

základu používanému žalovaným pri aplikácii dotknutého ustanovenia ZÚB, keď podľa tvrdenia žalobcu žalovaný namiesto zákonom predpokladaného výpočtového základu predstavujúceho istinu úveru na bývanie, t.j. namiesto fixného základu používa výpočtový základ v podobe zostatku istiny úveru na bývanie, t.j. nestály variabilný výpočtový základ, čím žalovaný okrem uplatňovania poplatkov, resp. náhrady nákladov v rozpore so zákonom neúmerne predlžuje úverový vzťah a robí ho neprehľadným.

53. Na základe listinných dôkazov predložených žalobcom, ktorých obsah nebol žalovaným v priebehu konania žiadnym spôsobom spochybnený, súd zistil nasledovný skutkový stav.

54. Zo znenia bodu 9. Predzmluvných informácií o postupe poskytovania úveru na bývanie, zverejnených na webovej stránke žalovaného, vyplýva, že mimoriadna splátka je splátka úveru, ktorej výška a termín splatnosti nie je v splátkovom kalendári a nespláti sa ňou celá pohľadávka banky. Predčasné splatenie úveru je jednorazová splátka vo výške celkovej pohľadávky banky, ktorej úhradou úver zaniká pred lehotou splatnosti s tým, že klient je oprávnený vykonať mimoriadnu splátku alebo predčasné splatenie úveru, ktoré nepodliehajú spoplatneniu nasledovne:

a) vykonať mimoriadnu splátku, ktorá nepresiahne 20% istiny úveru, a to v lehote jedného (1) mesiaca pred dňom výročia uzavretia zmluvy o úvere,

b) vykonať predčasné splatenie alebo mimoriadnu splátku v súvislosti s uplynutím obdobia fixácie úrokovej sadzby. Je potrebné predložiť banke žiadosť o predčasné splatenie alebo mimoriadnu splátku, a to najneskôr jeden (1) mesiac pred dňom výročia uzavretia zmluvy o úvere alebo uplynutím obdobia fixácie. V ostatných prípadoch má banka právo účtovať skutočné náklady, ktoré súvisia s realizovaním mimoriadnej splátky alebo predčasného splatenia, maximálne v zákonom povolenej výške.

55. Podľa čl. I., bod 1.3 Všeobecných obchodných podmienok žalovaného ustanovenia Zmluvy a osobitných obchodných podmienok majú prednosť pred VOP.

56. Podľa čl. I. obchodných podmienok pre úvery na bývanie vypracovaných žalovaným (ďalej len „OPÚB“) tento dokument predstavuje Obchodné podmienky Banky, ktoré upravujú podmienky poskytovania úverov fyzickým osobám - nepodnikateľom.

57. Podľa čl. VI., bod 3 OPÚB dlžník má právo vykonať mimoriadnu splátku Úveru, ktorá môže byť spoplatnená v zmysle ZoÚB (zákon č. 90/2016 Z.z. o úveroch na bývanie a o zmene a doplnení niektorých zákonov), ak o to písomne požiada Banku. V prípade, že dlžník neurčí inak, mimoriadna splátka Úveru sa použije na zníženie Splátky bez skrátenia lehoty splatnosti Úveru. Ak dlžník nepožiadá o vykonanie mimoriadnej splátky Úveru, je Banka oprávnená určiť neskorší termín vykonania mimoriadnej splátky Úveru, ktorý dlžníkovi oznámi. Po vykonaní mimoriadnej splátky Úveru Banka oznámi dlžníkovi novú výšku Splátky.

58. Podľa čl. VI., bod 4 OPÚB dlžník má právo predčasne splatiť Úver na základe písomnej žiadosti doručenej Banke. Dlžník je povinný pri predčasnom splatení Úveru zaplatiť aj príslušný Poplatok, ak sa uplatňuje. Banka je oprávnená určiť neskorší termín vykonania predčasného splatenia Úveru, ktorý dlžníkovi bez zbytočného odkladu písomne oznámi.

59. Podľa čl. VI., bod 5 OPÚB dlžník je v súlade so ZoÚB (zákon č. 90/2016 Z.z. o úveroch na bývanie a o zmene a doplnení niektorých zákonov) oprávnený vykonať mimoriadnu splátku alebo predčasné splatenie Úveru, ktoré nepodliehajú spoplatneniu nasledovne:

a) vykonať mimoriadnu splátku, ktorá nepresiahne 20% z istiny Úveru v čase vykonania mimoriadnej splátky, a to v lehote jedného (1) mesiaca pred dňom výročia uzavretia ZoÚ;

b) v súvislosti s uplynutím Obdobia fixácie Úrokovej sadzby bezodplatne vykonať predčasné splatenie alebo mimoriadnu splátku Úveru. Termín na vykonanie bezodplatného predčasného splatenia alebo mimoriadnej splátky Úveru je v deň konca Obdobia fixácie.

Dlžník je povinný predložiť Banke žiadosť o predčasné splatenie alebo mimoriadnu splátku Úveru, a to najneskôr jeden (1) mesiac pred dňom výročia uzavretia ZoÚ alebo uplynutím Obdobia fixácie. Banka oznámi dlžníkovi zrealizovanie Mimoriadnej splátky. V prípade Predčasného splatenia môže dlžník požiadať o potvrdenie o splatení pohľadávky z Úveru v zmysle ZoÚ.

60. Zo znenia Sadzobníka poplatkov pre fyzické osoby - predávané produkty s platnosťou od 10.10.2019 a s účinnosťou od 1.11.2019, ako aj zo znenia Sadzobníka poplatkov pre fyzické osoby - predávané produkty s platnosťou od 1.1.2020 a s účinnosťou od 1.3.2020 vyplýva, že žalovaný za predčasné

splatenie úveru na bývanie alebo jeho časti účtuje svojim klientom - spotrebiteľom reálne náklady priamo súvisiace so žiadosťou o predčasné splatenie úveru na bývanie, max. 1% z predčasne splatenej sumy úveru s tým, že uvedený poplatok sa nevzťahuje na predčasné splatenie a mimoriadne splátky realizované v období výročia fixácie úrokovej sadzby a na mimoriadne splátky do výšky 20% z nesplatenej istiny v lehote jedného mesiaca pred dňom výročia uzavretia Zmluvy o úvere na bývanie.

61. Na základe vyššie uvedených skutočností, nesporne vyplývajúcich z predzmluvnej a zmluvnej dokumentácie žalovaného tvoriacej súčasť spisu, súd konštatuje nesúlad medzi pre daný spor podstatnými formuláciami v predzmluvnej dokumentácii (Predzmluvné informácie o postupe poskytovania úveru na bývanie zverejnené na webovej stránke žalovaného), z ktorej vyplýva nespoplatňovanie vykonania mimoriadnej splátky nepresahujúcej 20% istiny úveru a medzi zmluvnou dokumentáciou (OPÚB a sadzobník poplatkov), z ktorej vyplýva nespoplatnenie mimoriadnej splátky nepresahujúcej 20% z istiny úveru v čase vykonania mimoriadnej splátky, resp. 20% z neplatennej istiny. Zároveň súd po vyhodnotení vyššie ustáleného skutkového stavu konštatuje nesúlad predmetných relevantných formulácií, obsiahnutých v zmluvnej dokumentácii vypracovanej žalovaným (OPÚB a sadzobník poplatkov) a následne žalovaným aplikovanej v jeho obchodnej praxi vo vzťahu k spotrebiteľom, s dikciou zákonného ustanovenia § 18 ods. 2 ZÚB, ktoré predstavuje jednoznačnú, určitú a zrozumiteľnú právnu úpravu, v zmysle ktorej sa banke ako veriteľovi zakazuje požadovať od spotrebiteľa akýkoľvek poplatok, sankciu alebo náhradu nákladov, ak predčasné splatenie úveru na bývanie nepresiahne výšku 20 % istiny tohto úveru na bývanie v lehote jedného mesiaca pred dňom výročia uzavretia zmluvy o úvere na bývanie, t.j. zákon veľmi presne definuje výpočtový základ, z ktorého je žalovaný ako veriteľ povinný vychádzať pri ustáľovaní výšky predčasného splatenia úveru na bývanie nepodliehajúcej spoplatneniu a uplatňovaniu sankcií alebo náhrady nákladov. Súd sa nemôže stotožniť s procesnou obranou žalovaného, v rámci ktorej argumentuje tým, že pojem „istina“, resp. „istina úveru“ nie je v žiadnej časti ZÚB definovaný a v tejto súvislosti poukazuje na výklad vyplývajúci zo slovníka bankových pojmov zverejneného Slovenskou bankovou asociáciou, v dôsledku čoho žalovaný podľa svojho tvrdenia logicky, dôvodne a legitímne dospel k rozhodnutiu aplikovať do používaných OPÚB a do sadzobníka poplatkov formulácie týkajúce sa podmienok realizácie mimoriadnych splátok hypotekárnych úverov spotrebiteľmi tak, že tieto nebudú spoplatňované do výšky 20% z nesplatennej istiny úveru (výpočtový základ), a nie do výšky 20% z poskytnutej istiny úveru (výpočtový základ), v nadväznosti na čo žalovaný ako výpočtový základ pre účely § 18 ods. 2 ZÚB používa 20% z nesplatennej istiny úveru. Predovšetkým súd považuje za potrebné poukázať na skutočnosť, že z obsahu jednotlivých ustanovení ZÚB je zrejmé, že tento zákon používa viacero variácií pojmu „istina“, a to v kontexte konkrétnych právnych úprav vyplývajúcich z jednotlivých ustanovení, keď napríklad v § 13 ods. 17 v súvislosti s odložením splátok používa pojem „istina úveru“, ktorý je obdobný pojmu „istina tohto úveru na bývanie“ použitého v predmetnom § 18 ods. 2; v § 2 ods. 1 používa v rôznych kontextoch pojmy „istina“, „splatná istina“; v § 8 ods. 14 používa pojem „zostatková istina“; v § 8 ods. 33 písm. b) používa pojem „zostatková istina úveru na bývanie“; v § 13 ods. 4 písm. n) je použitý pojem „istina“ v súvislosti s jej amortizáciou a rovnako je pojem „istina“ použitý opakovane aj v Prílohe č. 1, časť B - Pokyny na vyplnenie formulára (ESIS), kde sú okrem toho použité aj pojmy „istina splatená v rámci splátky“ a „nesplatená istina po každej splátke“; v Prílohe č. 2, čl. II., písm. k) bod 1 používa pojem „zostatok istiny“. Z ustanovenia § 18 ods. 2 ZÚB je jednoznačne zrejmé definovanie výpočtového základu vo výške 20% istiny úveru na bývanie, pričom zákon žiadnym svojím ustanovením nezakladá oprávnenie žalovaného, aby takto zákonom definovaný výpočtový základ, navyše priamo súvisiaci so zákonom uloženým zákazom, modifikoval podľa svojho vlastného uváženia ustálením výpočtového základu vo výške 20% z istiny úveru v čase vykonania mimoriadnej splátky (OPÚB) alebo vo výške 20% z nesplatennej istiny (sadzobník poplatkov), a to všetko v neprospech spotrebiteľa, keďže v danom prípade je zrejmé, že na základe žalovaným aplikovaného výkladu ustanovenia § 18 ods. 2 ZÚB môžu reálne nastať situácie, kedy dlžník - spotrebiteľ pri realizovaní predčasného splatenia úveru na bývanie za splnenia podmienky dodržania lehoty jedného mesiaca pred dňom výročia uzavretia zmluvy o úvere na bývanie, bude na základe OPÚB a sadzobníka poplatkov povinný platiť žalovanému poplatky, ktoré sú nad rámec zákonnej úpravy a sú zo strany žalovaného uplatňované v rozpore so zákazom vyplývajúcim z ustanovenia § 18 ods. 2 ZÚB. Žalovaným aplikovaný výklad ustanovenia § 18 ods. 2 ZÚB a žalovaným prezentované zdôvodnenie takejto aplikácie nielenže nemá oporu v relevantnom zákonom ustanovení, ktorým je § 18 ods. 2 ZÚB, ale zároveň je uvedená argumentácia žalovaného aj objektívne nesúladná s legislatívnym jazykom použitým zákonodarcom v jednotlivých ďalších ustanoveniach ZÚB. Po dôslednom vyhodnotení všetkých vyššie uvedených skutočností dospel súd k jednoznačnému záveru, že postup a konanie žalovaného v súvislosti s predčasným splatením úveru na bývanie nezodpovedá zákonnej dikcii

vyplývajúcej z ustanovenia § 18 ods. 2 ZÚB, nakoľko podľa názoru súdu za istinu úveru na bývanie pre účely predmetného zákonného ustanovenia je potrebné považovať rovnakú sumu, z ktorej boli určené splátky istiny (§ 13 ods. 4 písm. m) ZÚB, zo znenia ktorého vyplýva, že zmluva o úvere na bývanie okrem všeobecných náležitostí podľa Občianskeho zákonníka musí obsahovať výšku, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov, poradie, v ktorom sa budú splátky priradovať k jednotlivým nesplateným zostatkom s rôznymi úrokovými sadzbami úveru na bývanie na účely jeho splatenia, spôsob zúčtovania jednotlivých položiek splátky). Podľa názoru súdu ide v danom prípade zo strany žalovaného ako banky o účelový výklad, ktorý neprípustným spôsobom mení formuláciu a zmysel ustanovenia § 18 ods. 2 ZÚB. V nadväznosti na vyššie uvedené súd konštatuje aj zjavnú neopodstatnenosť obrany žalovaného spočívajúcej v tvrdeniach o spôsobe implementácie Smernice 2014/17/EÚ v podmienkach Slovenskej republiky prijatím právnej úpravy týkajúcej sa možnosti predčasného splatenia úveru na bývanie v omnoho širšom rozsahu, ako bola Slovenská republika v zmysle uvedeného právneho aktu EÚ povinná. Smernice zaväzujú krajiny EÚ, aby dosiahli určitý pokrok, avšak spôsob, ako ho dosiahnuť, záväzný nie je. Krajiny EÚ musia prijať opatrenia a začleniť ich do svojho práva (transponovať), aby dosiahli ciele stanovené v smernici, k čomu v danom prípade prebratím právne záväznej Smernice Európskeho parlamentu a Rady 2014/17/EÚ zo 4. februára 2014 o zmluvách o úvere pre spotrebiteľov týkajúcich sa nehnuteľností určených na bývanie a o zmene smerníc 2008/48/ES a 2013/36/EÚ a nariadenia (EÚ) č. 1093/2010 (Ú. v. EÚ L 60, 28.2.2014) prostredníctvom ZÚB nepochybne došlo a takto prijatá vnútroštátna právna úprava žalovaného v celosti zaväzuje.

62. V neposlednom rade súd považuje za nevyhnutné poukázať na okolnosť majúcu podstatný význam z pohľadu spotrebiteľov v štádiu ich rozhodovania sa o prípadnom uzavretí zmluvy o úvere na bývanie so žalovaným, ktorá spočíva v odlišnej formulácii nastavenia podmienok predčasného splatenia v predzmluvnej dokumentácii žalovaného, ku ktorej majú spotrebiteľia ako potenciálni klienti žalovaného prístup na webovej stránke žalovaného (Predzmluvné informácie o postupe poskytovania úveru na bývanie) a v ktorej sú podmienky predčasného splatenia úveru na bývanie v súvislosti s určením výpočtového základu sumy nepodliehajúcej spoplatneniu definované spôsobom zodpovedajúcim dikcii ustanovenia § 18 ods. 2 ZÚB, čo je však v diametrálnom rozpore s podmienkami vyplývajúcimi následne z OPÚB a zo sadzobníka poplatkov, ktoré spotrebiteľov zaväzujú v čase po uzavretí zmluvy o úvere na bývanie so žalovaným. Takýto postup žalovaného nemožno hodnotiť inak než ako konanie, ktoré je v rozpore s ustanoveniami § 3 ods. 1, ods. 2, ods. 3 ZÚB a v tejto súvislosti je absolútne irelevantné tvrdenie žalovaného o tom, že predzmluvné informácie nie sú klientovi odovzdávané, nie sú právne záväzné a slúžia len ako návod a súčasť informovania klienta v zmysle § 5 ZÚB. Ani tvrdenie žalovaného, že poskytnutie všeobecných informácií pred uzavretím zmluvy o úvere na bývanie si žalovaný voči konkrétnemu klientovi v súlade s § 5 ods. 6 ZÚB plní prostredníctvom odovzdania Európskeho štandardizovaného informačného formulára (ESIS), a nie prostredníctvom Predzmluvnej informácie o postupe poskytovania úveru na bývanie, v danom prípade neobstojí, nakoľko je zrejmé, že Predzmluvná informácia o postupe poskytovania úveru na bývanie je dokumentom, ktorý má spotrebiteľ k dispozícii na webovej stránke žalovaného v čase prijímania svojho rozhodnutia o prípadnom uzavretí zmluvy o úvere na bývanie práve so žalovaným, t.j. ide o dokument spôsobilý do značnej miery takéto rozhodnutie spotrebiteľa ako potenciálneho klienta banky ovplyvniť, v dôsledku čoho je nevyhnutné trvať na povinnosti žalovaného ako banky informovať svojich potenciálnych klientov v plnom rozsahu zrozumiteľne a predovšetkým pravdivo. V prípade, ak všeobecné informácie poskytované bankou pred uzavretím zmluvy o úvere na bývanie obsahujú diametrálne odlišné informácie v porovnaní s následnými reálnymi postupmi banky vyplývajúcimi zo zmluvných dokumentov vzťahujúcich sa už na konkrétne zmluvné vzťahy, ide o nežiaduci a zavádzajúci postup banky.

63. S poukazom na vyššie uvedené skutočnosti a s poukazom na znenie citovaných zákonných ustanovení dospel súd k jednoznačnému záveru, že v petite žaloby špecifikované konanie žalovaného, ktorým žalovaný pri uplatnení práva spotrebiteľa podľa § 18 ods. 2 ZÚB v zákonnej lehote čo i len sčasti neumožní spotrebiteľovi bez poplatku, bez sankcie alebo bez náhrady nákladov zaplatiť predčasnú splátku úveru na bývanie vo výške nepresahujúcej 20% istiny úveru na bývanie, prípadne spotrebiteľa inak obmedzí pri jej zaplatení tým, že na tento účel použije alebo určí iný výpočtový základ, respektíve sumu takejto predčasnej splátky vyčíslil z iného výpočtového základu, než z celkovej sumy istiny úveru na bývanie poskytnutej spotrebiteľovi, najmä ak takéto určenie alebo vyčíslenie vychádza zo „zostatku istiny úveru na bývanie, zostatku dlhu, zostatku úveru na bývanie, zostatku aktuálnej istiny úveru na bývanie“ alebo z obdobného výpočtového základu, ktorý je znížený o splátky úveru na bývanie, je v zmysle § 7 ods. 2 písm. b) ZoOS (znenie zodpovedajúce čl. 5 ods. 2 písm. b) Smernice Európskeho

parlamentu a Rady č. 2005/29/ES o nekalých obchodných praktikách podnikateľov voči spotrebiteľom na vnútornom trhu), nekalou obchodnou praktikou, ktorá je podľa § 7 ods. 1 ZoOS zakázaná pred, počas aj po vykonaní obchodnej transakcie a z toho dôvodu súd výrokom I. žalobe v tejto časti vyhovel a určil nekalosť predmetnej obchodnej praktiky a zároveň zakázal žalovanému jej používanie (§ 305 ods. 1, ods. 3 CSP).

64. Ako nedôvodnú súd vyhodnotil žalobu v časti, ktorou sa žalobca domáhal vydania rozhodnutia, na základe ktorého by bol žalobca oprávnený po právoplatnosti rozsudku v mene a na náklady žalovaného zabezpečiť zverejnenie tohto rozsudku Tlačovou agentúrou Slovenskej republiky so spracovaním ako originálnu textovú službu prostredníctvom jej servisu a webových portálov. V tejto súvislosti je nutné zo strany súdu poukázať na ustanovenie § 305 ods. 2 CSP, na základe ktorého je žalobca v prípade právoplatného určenia neprijateľnosti zmluvnej podmienky alebo určenia nekalosti obchodnej praktiky oprávnený vhodnou formou zabezpečiť zverejnenie tohto rozsudku, t.j. ide o priamo zo zákona vyplývajúce oprávnenie žalobcu, ktoré sa aktivuje bez ďalšieho nadobudnutím právoplatnosti rozsudku v danom prípade o určení nekalej obchodnej praktiky a nepodlieha ďalšiemu súhlasu ani povoleniu súdu. Rozhodnutie súdu o oprávnení žalobcu zverejniť právoplatný rozsudok nie je potrebné a CSP takého rozhodovanie súdu neukladá. Z uvedených dôvodov súd výrokom II. žalobu v zostávajúcej časti zamietol, nakoľko takto formulovaný žalobný nárok žalobcu nemá oporu v zákone a žalobca ani žiadnym relevantným spôsobom nepreukázal jeho dôvodnosť nad rámec zákonnej úpravy vyplývajúcej z § 305 ods. 2 CSP.

65. Podľa § 255 ods. 1 CSP súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

66. V súvislosti s rozhodovaním o náhrade trov konania súd neprihliadal na neúspech žalobcu v časti navrhovaného výroku II. petitu žaloby, ktorým sa žalobca nedomáhal rozhodnutia v merite sporu, ale len deklarovania jeho oprávnenia vo vzťahu k publikovaniu rozsudku po jeho právoplatnosti nad rámec zákonnej úpravy, t.j. domáhal sa len deklarovania jeho procesného nároku, ktorý nevyplýva z hmotného práva. Nakoľko bol žalobca (zastúpený advokátom) plne úspešný vo vzťahu k meritu daného sporu, súd priznal žalobcovi voči žalovanému nárok na náhradu trov konania vo výške 100%.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je prípustné odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia na Krajskom súde v Bratislave, písomne, vo dvoch vyhotoveniach.

V odvolaní je potrebné popri všeobecných náležitostiach podania (§ 127 CSP) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Podľa § 365 ods. 1 CSP odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa § 365 ods. 2 CSP odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Podľa § 365 ods. 3 CSP odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného právneho predpisu.